

Bruksela, dnia 21 lutego 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 10/2009

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Bruksela, 18-19.02.2009

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 18 i 19 lutego br. w Brukseli, omawiane były następujące tematy:

1. INSTYTUCJE - Parlament Europejski uczcił pamięć polskiego inżyniera

Minutą ciszy rozpoczęło się posiedzenie Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Posłowie uczcili w ten sposób pamięć polskiego zakładnika porwanego i zamordowanego przez terrorystów w Pakistanie. Najgłębsze wyrazy współczucia i kondolencje dla rodziny i przyjaciół polskiego obywatela przekazał przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Hans-Gert Pöttering**.

„Dzisiaj muszę zacząć od podzielenia się z Wami bardzo smutnymi wiadomościami” - rozpoczął posiedzenie plenarne przewodniczący Hans-Gert Pöttering. „Dwa tygodnie temu Piotr Stańczak, polski inżynier, który od końca września był zakładnikiem terrorystów w Pakistanie, został zamordowany przez osoby przetrzymujące go. Chciałbym po raz kolejny, w imieniu nas wszystkich, przekazać najgłębsze wyrazy współczucia i kondolencje dla jego rodziny i przyjaciół. Zdecydowanie potępiam ten barbarzyński akt na niewinnym obywatelu Polski i Unii Europejskiej”.

Przewodniczący Parlamentu powiedział, że terroryzm to jedno z największych zagrożeń dla bezpieczeństwa, stabilności i wartości demokratycznych wspólnoty międzynarodowej, a walka z nim musi pozostać podstawowym i kluczowym priorytetem politycznym. „Musimy wykorzystać wszystkie środki, które daje nam prawo, aby zwalczyć terroryzm razem i raz na zawsze” - podkreślił.

Posłowie zgromadzeni na sali plenarnej w Brukseli uczcili pamięć Piotra Stańczaka minutą ciszy. „Niech spoczywa w wiecznym pokoju” - powiedział po polsku przewodniczący PE Hans-Gert Pöttering.

2. INSTYTUCJE - Vaclav Klaus kwestionuje zasadność pogłębiania integracji europejskiej

Obecny system podejmowania decyzji w UE cierpi na deficyt demokratyczny, którego nie można zmniejszyć przez zwiększanie ważności Parlamentu Europejskiego, powiedział prezydent **Vaclav Klaus** przemawiając na sesji plenarnej PE w Brukseli. Przewodniczący H.G. Pöttering odpowiedział, że poglądy Klause są wyrazem różnorodności opinii w Europie i dodał, że gdyby nie Parlament Europejski, Europa byłaby w rękach biurokratów. Zdecydowana większość posłów z zadowoleniem przyjęła słowa Pötteringa. Przemówienie prezydenta Republiki Czeskiej, znanego ze swojego sceptycyzmu do obecnej formy integracji europejskiej wzbudziło ogólne emocje, które widoczne i słyszane były podczas całego wystąpienia. Eurodeputowani powitali znanego z eurosceptycznych poglądów Vaclava Klause odegraniem nieoficjalnego hymnu UE – „Ody do Radości”. Część eurodeputowanych opuściła demonstracyjnie salę obrad Parlamentu Europejskiego, a inni wyrażali oburzenie krzykami podczas przemówienia prezydenta Czech. Vaclav Klaus krytykował w nim UE za tłumienie państw narodowych, przyspieszanie na siłę procesu integracji oraz budowanie barier gospodarczych.

Przewodniczący PE Hans-Gert Pöttering, witając prezydenta podkreślił rolę Czech w obliczu wielu kryzysów: konfliktu w Gazie, konfliktu gazowego na linii Rosja-Ukraina, narastające skutki kryzysu finansowego. Powiedział, że duża odpowiedzialność jest w rękach prezydencji, powiedział, dlatego z zadowoleniem powitał ratyfikację Traktatu przez niższą Izbę czeskiego parlamentu. Przewodniczący powiedział, że takie głosowanie podkreśla gotowość prezydencji czeskiej do jak najszybszego kontynuowania procesu ratyfikacji i wolę do reakcji na wyzwania XXI wieku. „Lepsze 2 lata negocjacji niż rok prowadzenia wojny”, dodał.

- **„UE jest jedyną alternatywą, ale nie w obecnej formie instytucjonalnej”**

„Czechy czują się odpowiedzialne za UE i chcą tworzyć proces integracji europejskiej”, powiedział na początku wystąpienia Vaclav Klaus. Przypomniwał, że Czechy „w swoich różnych formach” zawsze były częścią Europy, którą aktywnie tworzyły. Zapewnił, że członkostwo w UE było jedyną alternatywą dla Czechów. „Nie ma żadnej siły politycznej w Czechach, która by to stanowisko podawała w wątpliwość”, dodał. Vaclav Klaus podkreślił, że Czechy oceniają 5 lat członkostwa pozytywnie i w odróżnieniu do niektórych nowych krajów członkowskich nigdy nie były rozczarowane. „Nasze oczekiwania były realistyczne, wiedzieliśmy, że to nie idealna konstrukcja i utopia, ale organizacja, którą tworzą istoty ludzkie”, dodał.

Prezydent powiedział, że integracja powinna spełniać swoje zadanie dwutorowo, z jednej strony usuwając niepotrzebne bariery w przepływie ludzi, dóbr, idei, filozofii, kultury oraz modeli zachowania, które przez wiele lat były tworzone pomiędzy poszczególnymi państwami w Europie, z drugiej strony na poziomie wspólnej dbałości o dobro publiczne istniejące na poziomie kontynentalnym. Jednak wyraźnie powiedział, iż zbyt dużo decyzji podejmowanych jest na poziomie Brukseli. „Czy głosując nie mają państwo poczucia że część tych decyzji powinna być podjęta bliżej obywatela?”, zwrócił się do posłów. „Ale chodzi jednak o to, że metody integracji mają wiele uprawnionych wariantów”.

Jak podkreślił, uważanie status quo, czyli obecnej formy instytucjonalnej UE, to pomyłka. Dla czeskiego prezydenta, integracja europejska nie jest celem, ale środkiem. Realnym celem jest ludzka wolność i taki system ekonomiczny, który

przynosi dobrobyt. Tym systemem jest gospodarka rynkowa, dodał prezydent Klaus. „Taką samą pomyłką jest postulat, że istnieje tylko jedna forma rozwoju integracji europejskiej. Politycy europejscy traktują siebie, jako „właścicieli kluczy” integracji europejskiej i nie można tego zaakceptować, dodał.

- **„Rola PE nie musi być zwiększana”**

Najwięcej reakcji wśród eurodeputowanych, zarówno oburzenia, krzyków jak i braw, wywołały słowa krytyki Klause pod adresem samego PE. „W normalnym systemie parlamentarnym mamy dwie części: popierającą rząd i opozycję. W PE jest tylko jedna alternatywa: kto myśli o innej alternatywie jest uważany za przeciwnika integracji europejskiej”, powiedział czeski prezydent. Dodał, że obecny system podejmowania decyzji w UE różni się od sprawdzonej klasycznej demokracji parlamentarnej. „Między obywatelami o przedstawicielami UE jest wielki dystans, nie tylko geograficzny, ale też deficyt demokratyczny”, dodał. Nawiązując do Traktatu Lizbońskiego stwierdził, iż nie można tego zmieniać przez zwiększanie ważności PE. Wypowiedź ta wzbudziła najwięcej kontrowersji i spowodowała opuszczenie sali przez część posłów. Przewodniczący PE **Hans-Gert Pöttering** odpowiedział, że to właśnie jak największa rola PE zagwarantuje demokrację i głos społeczeństwa w Europie. „Kompetencja ustawodawcza pokazuje, że tutaj zapadają demokratyczne decyzje, bo decyduje Parlament, a to świadczy o demokracji”, dodał.

- **System ekonomiczny w Europie**

Czeski Prezydent znany ze swoich poglądów na temat silnego i wolnego rynku, stwierdził, że obecny system ekonomiczny w Europie, jest systemem, który tłumi wolny rynek. Vaclav Klaus krytykował też protekcyjizm i ograniczenia spontanicznych procesów gospodarczych w UE. „Wzmacnia się gospodarkę kontrolowaną centralnie, chociaż historia udowodniła, że jest to umarła idea”, dodał. Powiedział, że w ciągu 20 lat od upadku komunizmu przekonał się, że Europy bardziej obawiają się Ci, którzy przeżywali dużą część XX wieku w gospodarce planowej. „Do tych ludzi należą obywatele Republiki Czeskiej”, powiedział. Dodał, że w przypadku kryzysu nastąpiła nadinterpretacja i zrzucenie winy na wolny rynek. „Tak naprawdę było odwrotnie, to polityczne manipulacje sprawiły, że mamy sytuację kryzysu finansowego”.

Na koniec Prezydent dodał, iż każdy powinien mieć prawo do wyrażenia swojej opinii, a dyskusje na temat problemów nie powinny być traktowane jako atak na integrację europejską. „Prawo głosu i wyrażania opinii innej niż „poprawna” było zabrane na ponad cztery dekady. Ci, którzy przeszli przez ten system wiedzą, że wyrażanie opinii to baza zdrowej demokracji”.

Wystąpienie Vaclava Klause w PE przypadło dwa dni po tym, jak niższa Izba Parlamentu w Czechach ratyfikowała Traktat Lizboński. Teraz potrzebny jest podpis Izby wyższej oraz prezydenta Republiki Czeskiej.

- **Sylwetka Vaclava Klause**

Urodził się w Pradze, w dzielnicy Vinohrady w 1941 roku. Ukończył Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Pradze, specjalizując się w handlu zagranicznym. Ekonomia stała się

zarówno jego pasją, jak i główną specjalizacją. Studiował w Stanach Zjednoczonych oraz we Włoszech. W 1968 roku uzyskał tytuł doktora, kompletując swoją pracę badawczą w Instytucie Ekonomicznym przy Czeskiej Akademii Nauk. Ze względu na sytuację polityczną, zawiesił swoją karierę naukową w 1970 roku i rozpoczął pracę w Czechosłowackim Banku Narodowym. Po słynnych wydarzeniach 17 listopada 1989 roku, znanych pod nazwą "Aksamitnej Rewolucji" powrócił do polityki, kontynuując jednak karierę naukową. W 1995 roku uzyskał tytuł profesora Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Pradze.

Jego kariera polityczna nabrała tempa w 1989 roku, kiedy został pierwszym ministrem finansów niekomunistycznej Czechosłowacji. Był jednym z twórców prywatyzacji metodą kuponową. Założył Obywatelską Partię Demokratyczną, z którą w 1992 roku wygrał wybory parlamentarne, zostając premierem. Aktywnie zaangażował się w podział Czechosłowacji. Funkcję premiera, już Czech, pełnił do 1997 roku. Przez cztery lata pełnił także funkcję przewodniczącego Izby Poselskiej. W lutym 2003 roku zwyciężył wybory prezydenckie. W lutym 2008 roku został ponownie wybrany na pięcioletnią kadencję prezydencką. Jest autorem wielu książek i publikacji o tematyce ekonomicznej.

3. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Rezolucja PE w sprawie działalności CIA w Europie

Parlament Europejski potępił kraje europejskie za to, że nie wyjaśniły sprawy amerykańskich więzień w Europie. W przyjętej 19 lutego rezolucji posłowie uznali, że mieli rację, wskazując w 2007 roku na zaangażowanie Polski w program tajnych lotów i więzień CIA w Europie. Posłowie zauważyli, że wiele państw członkowskich UE współpracowało z władzami USA i dlatego podzielają one odpowiedzialność polityczną, moralną i prawną za transport i przetrzymywanie osób uwięzionych w Guantanamo i w tajnych ośrodkach przetrzymywania.

Parlament Europejski przyjął - stosunkiem głosów **334 za, 247 przeciw i 86 wstrzymujących się** - rezolucję w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów, której projekt złożyły wspólnie grupy PSE, ALDE, Zieloni oraz GUE/NGL.

Posłowie podkreślają, że jak potwierdził późniejszy rozwój wypadków, informacje dochodzące z Polski, a także z innych krajów (Włoch, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii) potwierdzają ich ustalenia sprzed dwóch lat, że „wiele państw członkowskich UE było zaangażowanych w kontakty lub w aktywną bądź pasywną współpracę z władzami USA w zakresie prowadzonego przez amerykańskie siły wojskowe i CIA nielegalnego transportu więźniów do ośrodków przetrzymywania lub ich przetrzymywania w Guantanamo oraz innych tajnych więzieniach”. Dlatego zdaniem posłów państwa członkowskie UE podzielają szczególną odpowiedzialność polityczną, moralną i prawną za transport i przetrzymywanie osób uwięzionych w Guantanamo i w tajnych ośrodkach przetrzymywania.

- **Brak działań ze strony państw członkowskich**

Posłowie krytykują państwa członkowskie za brak działań, które zmierzałyby do wyjaśnienia, w jaki sposób realizowany był amerykański program wydawania w trybie nadzwyczajnym zatrzymanych i podejrzanych o działalność terrorystyczną. PE wzywa państwa członkowskie i instytucje UE do współpracy z właściwymi organami międzynarodowymi, w tym organami ONZ oraz Rady Europy i do przekazania Parlamentowi wszelkich istotnych informacji. Należy ustalić odpowiedzialność za tajne ośrodki przetrzymywania – w tym więzienie w Guantanamo – oraz za program wydawania więźniów w trybie nadzwyczajnym

Posłowie stwierdzają, że osoby porwane w ramach programu wydania w trybie nadzwyczajnym zostały przewiezione przez amerykańskie władze do Guantanamo lub innych państw lotami wojskowymi lub lotami CIA, które często odbywały się nad terytorium UE, a także miały międzylądowania w niektórych państwach członkowskich UE. Osoby przewożone do krajów trzecich były poddawane torturom w miejscowych więzieniach.

Posłowie uważają również, że urzędnicy niektórych państw członkowskich UE mieli dostęp do więźniów w Guantanamo lub w innych ośrodkach przetrzymywania i że prowadzili ich przesłuchania, legitymizując tym samym istnienie takich ośrodków przetrzymywania.

- **Tuzin lotów CIA w Polsce**

Od czasu przyjęcia sprawozdania przez Komisję tymczasową w lutym 2007 roku (sprawozdanie Claudio Favy) w państwach członkowskich UE miał miejsce szereg wydarzeń, *w tym decyzja polskiego premiera o przekazaniu prokuratorom dokumentów w sprawie lotów i więzień CIA oraz ustalenie przez polskiego prokuratora, że ponad tuzin lotów CIA dotyczyło lotniska w Szymanach.*

Posłowie zwracają uwagę, że niektóre rządy objęły tajemnicą państwową informacje dotyczące dochodzeń w sprawie wydawania więźniów. Tak stało się na przykład we Włoszech, gdzie postępowanie w sprawie wydania Abu Omara jest obecnie zawieszona w oczekiwaniu na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w sprawie legalności powołania się na tajemnicę państwową. W Wielkiej Brytanii Sąd Najwyższy oświadczył, że nie może nakazać ujawnienia informacji o rzekomym torturowaniu Binyama Mohameda, ponieważ minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii ujawnił, że Stany Zjednoczone groziły Wielkiej Brytanii zablokowaniem udostępniania danych wywiadowczych na temat terroryzmu.

- **Sprawa Portugalii - wykreślenie zdania, w którym było wymienione nazwisko szefa Komisji Europejskiej Barroso oraz wspomniana została Portugalia**

Najwięcej kontrowersji wywołała propozycja sprawozdawcy **Claudio Favy** (PSE, Włochy), by w rezolucji wytknąć obecnemu szefowi Komisji Europejskiej **Jose Barroso**, że kiedy był premierem chadeckiego rządu Portugalii (2002-04) w kraju tym lądowały samoloty z więźniami CIA. Taki zapis był nadal zawarty w przesłanej do Państwa wersji z dnia 16 lutego 2009 r. Przeciwno takiemu zapisowi ostro zaprotestował jednak obecny socjalistyczny szef portugalskiej dyplomacji **Luis Amado**. W liście do PE uznał, że ignorowanie zapewnień kolejnych portugalskich rządów, że nic nie wiedzą o nielegalnym współdziałaniu w działalności CIA „naraża na

szwank wiarygodność Parlamentu Europejskiego”. Dzięki głosom socjalistów, którzy wsparli chadeków - EPP-ED (czyli rodzinę polityczną Barroso), cała wzmianka o Portugalii została wykreślona. Eurodeputowany Claudio Fava nie krył rozgoryczenia, że jego rodzima grupa socjalistyczna ugięła się pod presją rządu w Lizbonie, który broni dobrego imienia szefa KE. Zdaniem sprawozdawcy stało się tak dlatego, że Barroso stara się o pozostanie na drugą kadencję w Brukseli. „Żaden szef rządu, który kolaborował z USA nie ma politycznego autorytetu do kierowania KE ani żadną inną europejską instytucją”, powiedział eurodeputowany Fava.

- **Dekrety Obamy - duży krok naprzód, wątpliwości pozostają**

Zdaniem posłów, choć dekrety wydane przez prezydenta Obamę 22 stycznia 2009 r. stanowią duży krok naprzód, to jednak wydają się jedynie częściowo rozwiązywać kwestie tajnego przetrzymywania i uprowadzania, a także kwestię stosowania tortur. Parlament przypomina, że wydawanie w trybie nadzwyczajnym i tajne przetrzymywanie są niezgodne z międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka, Konwencją ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur, europejską konwencją o ochronie praw człowieka i Kartą praw podstawowych.

- **Sprawozdanie Komisji tymczasowej**

Parlament Europejski 14 lutego 2007 roku przyjął sprawozdanie, którego projekt powstał w Komisji tymczasowej ds. rzekomego wykorzystywania krajów europejskich przez CIA do transportu i przetrzymywania więźniów. Raport wypominał wtedy krajom europejskim, że te "przymykały oko" na obsługiwane przez CIA loty, które w pewnych przypadkach były wykorzystywane do wydania w trybie nadzwyczajnym lub niezgodnego z prawem przewożenia zatrzymanych. Eurodeputowani uważają, że kraje członkowskie nie wypełniły zaleceń tego sprawozdania, w którym PE oskarżył rządy państw członkowskich - w tym Polskę - o współpracę z USA i ukrywanie jej przed opinią publiczną. Zasugerowali wówczas, że tajne więzienie było w Starych Kiejkutach niedaleko lotniska w Szymanach - choć nie znaleźli na to stuprocentowych dowodów.

- **Reakcje EPP-ED i polskich eurodeputowanych**

Największa, chadecka grupa w PE - EPP-ED, była przeciwna nie tylko wzmiance o szefie Komisji Europejskiej Barroso, ale w ogóle całej rezolucji - uznając, że nie ma w niej niczego nowego.

„Nie ma żadnych nowych informacji. Nie udowodniono, że jakiegokolwiek prawa - polskie czy europejskie - zostały złamane. Czy zostały złamane - jest do ustalenia przez polski sąd. Parlament Europejski nie jest sądem i nie powinien być używany jako sąd przez lewicę” - oświadczyła eurodeputowana **Urszula Gacek** (EPP-ED).

Także europoseł **Konrad Szymański** (UEN) skrytykował rezolucję. „To są deklaracje kompletnie pozbawione jakiegokolwiek wagi, to strata czasu Parlamentu. Wydaje się, że jest to już tylko i wyłącznie wewnętrzna zabawa europejskiej lewicy”, dodał.

4. SPRAWY ZAGRANICZNE - Wzmocnić politykę wschodnią UE

Parlament Europejski przyjął sprawozdanie poświęcone Europejskiej Polityce Sąsiedztwa, której celem jest polityczne i gospodarcze zbliżenie pomiędzy UE i krajami z nią sąsiadującymi. W sprawozdaniu przygotowanym przez polskiego posła Konrada Szymańskiego (UEN, PL), Parlament proponuje reformę polityki sąsiedzkiej Unii Europejskiej, która pozwoli na wzmocnienie polityki wschodniej po wojnie w Gruzji i kryzysie gazowym.

- **Większe zaangażowanie UE w rejonie Morza Czarnego**

Zdaniem posłów, niedawne wydarzenia geopolityczne u wschodnich sąsiadów UE podkreślają wagę dalszego rozwoju Europejskiej Polityki Sąsiedztwa i jej lepsze dostosowanie do potrzeb partnerów. Obejmuje to zwiększenie zaangażowania UE w regionie Morza Czarnego oraz ambitne partnerstwo wschodnie.

„Musimy zauważyć, że zmienia się nasze otoczenie, bardzo dynamicznie. Dlatego potrzebujemy zmian w polityce sąsiedztwa. Unia Śródziemnomorska jest naszą odpowiedzią na potrzeby południa, synergia czarnomorska odpowiada na wyzwania, które nabrzmiały wraz z ostatnim rozszerzeniem Unii Europejskiej. Partnerstwo wschodnie jest aktualną odpowiedzią na oczekiwania naszych europejskich sąsiadów na Wschodzie. Abyśmy osiągnęli cele jakie postawiliśmy sobie w latach dwutysięcznych przed polityką sąsiedztwa, obywatele państw sąsiedzkich muszą odczuć realne zbliżenie polityczne i gospodarcze z Unią” - powiedział podczas debaty autor parlamentarnego sprawozdania, poseł **Konrad Szymański** (UEN, Polska).

Parlament podkreśla potrzebę ustanowienia strefy wolnego handlu, w szczególności z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją, Ukrainą i Republiką Mołdawii, gdy tylko partnerzy będą do tego gotowi. Wskazane jest również jak najszybsze zakończenie rozmów w sprawie ruchu bezwizowego, a do tego czasu zmniejszenie opłat wizowych dla obywateli i mieszkańców, a także zacieśnienie współpracy regionalnej w celu wspierania stabilności i dobrobytu w krajach sąsiadujących z UE.

Posłowie proponują utworzenie przy udziale Parlamentu Europejskiego zgromadzenia wschodnich krajów sąsiedzkich („Euroeast”) na wzór zgromadzeń „Euromed” i „Eurolat”, które miałyby za zadanie wdrożenie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) w krajach Europy Wschodniej, takich jak Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Mołdawia, Ukraina i Białoruś.

- **Wzmocnienie energetycznego aspektu Partnerstwa Wschodniego**

W sprawozdaniu, posłowie wyrazili poparcie dla podejścia Komisji do kwestii bezpieczeństwa energetycznego, które zmierza do utworzenia zdywersyfikowanego rynku energii między UE a krajami sąsiadującymi. Parlament podkreśla, że należy zwrócić uwagę na dalsze ujednoczenie polityki energetycznej i prawodawstwa partnerów z praktyką i wspólnotowym dorobkiem prawnym, a także na unowocześnienie infrastruktury energetycznej w krajach partnerskich. Posłowie popierają szybkie zakończenie negocjacji w sprawie członkostwa Ukrainy i Mołdawii we Wspólnocie Energetycznej i działania polityczne na rzecz zbliżenia Azerbejdżanu do rynku energii UE oraz integrację infrastruktury.

- **Szerszy udział państw sąsiedzkich w programach UE**

W sprawozdaniu podkreślono potrzebę lepszej współpracy krajów ENPI z agencjami UE i zwiększenia możliwości uczestnictwa krajów ENPI w programach wspólnotowych. Posłowie wzywają Komisję do zminimalizowania obciążeń finansowych krajów trzecich chcących brać udział we wspomnianych programach wspólnotowych.

Parlament chętnie widziałby odpowiednie wsparcie programów miast i regionów bliźniaczych, które przyczyniają się do wzmocnienia lokalnej i regionalnej zdolności administracyjnej w krajach sąsiadujących. Promować należy zarówno programy wymian dla społeczeństwa obywatelskiego, kontakty międzyludzkie, w szczególności w zakresie edukacji, badań i rozwoju oraz mikroprojekty i dialog w kwestiach gospodarczych i politycznych.

- **Wpływ polityki krajów trzecich na kraje sąsiedzkie UE**

Parlament wzywa Komisję do przygotowania oceny wpływu polityk krajów trzecich w sferze pomocy zagranicznej udzielanej krajom EPS, w szczególności Chin i Rosji, oraz wpływu kryzysu finansowego na kraje ENPI. Komisja powinna dokonać oceny rzeczywistych potrzeb krajów, którym dostarcza obecnie zagraniczną pomoc na rzecz rozwoju i podobne wsparcie, ze szczególnym uwzględnieniem poziomów PKB i stóp wzrostu gospodarczego w krajach otrzymujących pomoc.

Jest to drugie w tej kadencji sprawozdanie Konrada Szymańskiego w sprawie polityki sąsiedztwa. W październiku 2006 roku Parlament przyjął sprawozdanie polskiego deputowanego w sprawie reformy Instrumentu Finansowania Polityki Sąsiedztwa.

5. SPRAWY ZAGRANICZNE - Wzmocnić Wspólną Polityka Zagraniczną i Bezpieczeństwa, pogłębiać współpracę z NATO

Posłowie opowiadają się za wzmocnieniem Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. W przyjętym sprawozdaniu przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych PE, **Jacka Saryusz-Wolskiego** (EPP-ED, Polska), Parlament Europejski podkreśla, że w kwestiach polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Unia Europejska może mieć znaczenie wtedy, kiedy mówi jednym głosem. Sprawozdanie, w którym posłowie zawarli stanowisko do rocznego raportu Rady za 2007 rok, podkreśla znaczenie współpracy z parlamentami krajowymi. Członkowie komisji spraw zagranicznych i bezpieczeństwa w parlamentach krajowych powinni być zapraszani przez PE na regularne spotkania, których celem byłoby nadzorowanie głównych wydarzeń w ramach WPZiB.

Raport zwraca uwagę na fakt, że budżet WPZiB jest zbyt niski. Aby WPZiB mogła być wiarygodna i odpowiadać oczekiwaniom obywateli UE, musi otrzymać środki współmierne do swoich zadań, podkreślił sprawozdawca Jacek Saryusz-Wolski. Poseł sprawozdawca zwrócił uwagę, że raport Rady różni się znacznie od rezolucji przyjętej przez Parlament. Rada nie angażuje się w pełni w dialog z Parlamentem i nie odnosi się do rezolucji przyjmowanych przez PE w swoich dokumentach roboczych. Dlatego celem parlamentarnego sprawozdania jest m.in. poprawa wzajemnego dialogu Parlamentu i państw członkowskich w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Uwzględnianie i wzajemna konsultacja stanowisk jest istotna,

ponieważ, jak podkreślił Saryusz-Wolski, Unia Europejska musi mówić jednym głosem i musi dysponować odpowiednimi instrumentami przewidzianymi w Traktacie z Lizbony oraz większym budżetem. Działania UE będą skuteczne tylko wtedy, kiedy cieszą się one legitymacją Parlamentu Europejskiego.

- **Interesy europejczyków priorytetem**

Raport stwierdza, że WPZiB musi kierować się wartościami UE i państw członkowskich: wartości demokracji, praworządności i poszanowania dla godności osoby ludzkiej, praw człowieka i podstawowych wolności oraz wspieranie pokoju i skutecznego multilateralizmu, czytamy w raporcie. Parlament Europejski podkreśla, że wspólne interesy obywateli UE są priorytetem, dlatego Unia powinna wykorzystywać WPZiB w walce o ich prawa, w tym prawa do życia w pokoju i bezpieczeństwie w czystym środowisku ze zróżnicowanym dostępem do kluczowych zasobów, takich jak energia.

W odniesieniu do porwań i zabójstw zakładników przez islamskich terrorystów, Parlament podkreśla potrzebę ściślejszej współpracy i koordynacji w zakresie polityki antyterrorystycznej między państwami członkowskimi UE, USA i NATO, mającej na celu poprawę skuteczności akcji ratunkowych podejmowanych w celu ocalenia życia zakładników.

- **Prawa człowieka oraz pokój**

W sprawozdaniu posłowie poruszają także kwestie praw człowieka i ich ochrony. Jak czytamy, WPZiB powinna nadal koncentrować się na promowaniu pokoju i bezpieczeństwa w sąsiedztwie Europy i na poziomie globalnym. Dodatkowo, polityka ta powinna wspierać prawo międzynarodowe, walkę z terroryzmem. Nierozprzeźlenie broni masowego rażenia i rozbrojenie, zmiany klimatyczne i bezpieczeństwo energetyczne, powinny znaleźć się w agendzie WPZiB, gdyż jak podkreślił sprawozdawca, te problemy stanowią największe wyzwania stojące przed naszą planetą, i jako takie, budzą bezpośrednie obawy obywateli Europy.

Stosunki gospodarcze między UE i Chinami stale się nasilają, a bezpośrednie kontakty międzyludzkie są głębsze i na szerszą skalę. Parlament pozostaje jednak głęboko zaniepokojony brakiem chęci ze strony chińskich władz, aby zająć się licznymi przypadkami łamania praw człowieka i zapewnić społeczeństwu korzystanie z podstawowych praw i swobód. Posłowie wyrazili głębokie rozczarowanie powodami, dla których chińskie władze postanowiły odroczyć szczyt UE-Chiny. Ubolewają również nad decyzją chińskich władz o zakończeniu rozmów z przedstawicielami Dalaj Lamy.

Wojna w Gruzji potwierdza potrzebę dalszego rozwijania dyplomacji prewencyjnej UE, połączonej z odpowiednimi narzędziami zapobiegania kryzysom, stwierdzili członkowie Komisji Spraw Zagranicznych. Długotrwałe finansowanie oraz pełne wykorzystanie możliwości i doświadczenia UE w zarządzaniu sytuacjami kryzysowymi i katastrofami, powinny być częścią WPZiB.

- **Stosunki transatlantyckie**

Posłowie zwrócili uwagę, że nowa administracja USA, stworzyła wyjątkową możliwość wypracowania nowej agendy transatlantyckiej, obejmującej zagadnienia strategiczne: kryzys finansowy, powstanie euroatlantyckich instytucji oraz całościowego rynku transatlantyckiego, zmiany klimatyczne, bezpieczeństwo energetyczne, pokój na Bliskim Wschodzie, sytuacja w Iranie, Iraku i Afganistanie, walka z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną, nierozprzestrzenianie broni jądrowej i rozbrownienie, a także milenijne cele rozwoju.

- **Bezpieczeństwo UE**

Posłowie przypomnieli, że konsolidacja po ostatecznym ustaleniu statusu Kosowa jest sprawą zasadniczą dla osiągnięcia stabilizacji na Bałkanach Zachodnich. Posłowie wezwali także Radę do osiągnięcia, we współpracy z misją Narodów Zjednoczonych w Kosowie, jasnej sytuacji w zakresie współpracy i sprawnego przekazania zadań między oboma misjami w dziedzinie praworządności, w związku z rozmieszczeniem na terenie Kosowa misji EULEX.

Posłowie uważają, że kryzys w regionie Południowego Kaukazu wyraźnie pokazał potrzebę silniejszej obecności UE w jej wschodnim sąsiedztwie. Podkreślono, że Partnerstwo Wschodnie powinno być połączone podwojeniem pomocy finansowej UE oraz silnym wymiarem politycznym, którego nieodłączną częścią powinno być EURONEST, wspólne zgromadzenie parlamentarne z udziałem posłów do Parlamentu Europejskiego i posłów do parlamentów krajów sąsiednich na wschodzie.

W kontekście Gruzji, posłowie wzywają Radę, do położenia nacisku na wdrożenie układu o zawieszeniu broni i do zapewnienia, by unijni obserwatorzy mieli pełny dostęp do wszystkich terenów dotkniętych konfliktem zgodnie z mandatem Misji Obserwacyjnej Unii Europejskiej.

Posłowie wezwali także Radę do wykorzystania wszelkich środków w celu promowania trwałego pokoju na Bliskim Wschodzie, w tym rozmieszczenia misji EPBiO (europejska polityka bezpieczeństwa i obrony).

W ramach tej samej debaty poświęconej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa posłowie omówili i przyjęli w głosowaniu sprawozdania **Ari Vatanena** (EPP-ED, Francja) o roli NATO w architekturze bezpieczeństwa UE oraz **Karla von Wogau** (EPP-ED, Niemcy) poświęcone Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa oraz EPBiO.

- **Przyszłość relacji UE-NATO**

Zdaniem posłów, w niespokojnym, wstrząsanym terroryzmem świecie, gdzie niestabilne państwa sięgają zagrożenie dla swych sąsiadów, a ambicje atomowe totalitarnych reżimów zagrażają katastrofą na skalę globalną, UE i NATO powinny zacieśniać i pogłębiać swoje relacje. Obie strony powinny unikać konkurencji i pogłębiać współpracę przy operacjach zarządzania kryzysowego. Posłowie wzywają też UE do pracy nad własnym bezpieczeństwem i poprawą zdolności obronnych. Jednak część deputowanych jest bardziej krytyczna wobec zaangażowania UE w NATO.

Sprawozdanie mówi, że NATO ma podstawowe znaczenie dla architektury bezpieczeństwa w Europie. Urodzony w Finlandii poseł **Ari Vatanen** zanim został politykiem czterokrotnie zwyciężał w rajdzie Paryż-Dakar, teraz prowadzi sprawozdanie przez wszystkie szczeble decyzji w Parlamencie. „NATO stanowi nie tylko trzon europejskiego bezpieczeństwa, również 94% ludności UE mieszka w krajach członkowskich, które są członkami Sojuszu”, tłumaczył deputowany. Vatanen, który zasiada w poselskich ławach jako przedstawiciel Francji, dodał: „racją bytu Unii Europejskiej jest budowanie pokoju, a jej przypominający mozaikę kształt nadaje jej niepowtarzalny potencjał do interwencji w różnych częściach świata, aby zmniejszyć ludzkie cierpienie. Jednakże, by w pełni wykorzystać swój potencjał, UE musi postawić na wzmocnienie więzi transatlantyckich i komplementarne stosunki z NATO”.

Największy na świecie sojusz militarny będzie w kwietniu świętował swoje sześćdziesiąte urodziny.

- **Groźba militaryzacji**

Nie wszyscy podzielają opinię pana Vatanena. Poseł **Tobias Pflüger** od lat poświęca swoje zaangażowanie polityczne walce o pokój. Wraz z siedmioma innymi członkami lewicowego ugrupowania GUE / NGL w Parlamencie Europejskim złożył „opinię mniejszościową” w sprawie raportu, w której sprzeciwia się zacieśnianiu kontaktów Unii z Sojuszem. Członek Komisji Spraw Zagranicznych powiedział, „sojusze wojskowe, takie jak NATO, są z samej swojej natury organizacjami ekskluzywnymi, dlatego też tworzą linię frontu między członkami i nie-członkami”.

"Každy wysiłek zmierzający do wzmocnienia NATO poprzez bliższą współpracę z Unią Europejską zwiększa potencjał konfliktów międzynarodowych. Doprowadzi to również do dalszej militaryzacji polityki zagranicznej UE i przyspieszenia tendencji do wykorzystywania siły wojskowej do rozwiązywania konflikt, twierdzi Pflüger.

W latach osiemdziesiątych Tobias Pflüger prowadził kampanie przeciwko zbrojeniom atomowym. Obecnie deklaruje, że jest gorącym zwolennikiem cywilnej Unii Europejskiej, która wydaje swoje pieniądze na cele społeczne i cywilne zamiast na środki militarne i w ten sposób usuwa przyczynę samych konfliktów, którą stanowi przede wszystkim ubóstwo.

6. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA – Eurodeputowani popierają silną i efektywną politykę zagraniczną, bezpieczeństwa i obrony

Sprawozdanie w sprawie europejskiej strategii bezpieczeństwa i europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony autorstwa **Karla von Wogau** (EPP-ED, Niemcy) zostało przyjęte 482 głosami za, 111 przeciw, przy 55 wstrzymujących się. Eurodeputowani stwierdzają w nim, że Unia Europejska musi rozwijać swoją autonomię strategiczną za pośrednictwem silnej i skutecznej polityki zagranicznej w celu szerzenia pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, ochrony interesów UE na świecie, zapewnienia bezpieczeństwa jej obywateli, przyczynienia się do rzeczywistego multilateralizmu, wspierania poszanowania praw człowieka i wartości demokratycznych na całym świecie oraz do zapewnienia pokoju na świecie.

PE uznaje, że UE musi dążyć do osiągnięcia tych celów poprzez współpracę wielostronną w ramach organizacji międzynarodowych, przede wszystkim ONZ, i partnerstwa z pozostałymi najważniejszymi podmiotami. PE potwierdza konieczność reformy Organizacji Narodów Zjednoczonych, tak by organizacja ta była w stanie w pełni realizować swoje zadania i podejmować skuteczne działania, jeżeli chodzi o zapewnianie rozwiązań globalnych wyzwań i reagowanie na najważniejsze zagrożenia. W sprawozdaniu posłowie opowiadają się za koncepcją „odpowiedzialności za ochronę” przyjętą przez ONZ w 2005 r. oraz koncepcją „bezpieczeństwa ludzi” opartą na prymacie jednostki, a nie państwa.

Parlament Europejski wzywa ponadto do ustanowienia autonomicznej i stałej kwatery operacyjnej UE, odpowiedzialnej za strategiczne planowanie i prowadzenie operacji i misji EPBiO. Popiera również ideę powołania Rady Ministrów Obrony w celu zwiększenia spójności poszczególnych krajowych polityk obronnych.

- **Siły zbrojne SAFE (ang. Synchronised Armed Forces Europe)**

PE popiera dalszy dynamiczny rozwój współpracy krajowych sił zbrojnych w kierunku coraz większej synchronizacji i proponuje nadanie temu procesowi i siłom zbrojnym nazwy SAFE. PE dodatkowo zauważa, że wspólna polityka obrony w Europie wymaga istnienia zintegrowanych europejskich sił zbrojnych, które z kolei muszą być wyposażone przy wykorzystaniu wspólnych systemów uzbrojenia, aby zagwarantować jednolitość i interoperacyjność.

- **Europejska Strategia Bezpieczeństwa (ESB)**

Eurodeputowani przyjmują do wiadomości ESB z 2003 r. określającą podstawowe zagrożenia dla UE (terroryzm, rozpowszechnianie broni masowego rażenia, konflikty regionalne, rozpad państw i przestępczość zorganizowana) oraz cele strategiczne, które są podstawą strategii pochodnych. Ponadto, eurodeputowani z zadowoleniem przyjęli uwzględnienie na liście priorytetów również ochrony obywateli i interesów UE wewnątrz, jak i poza nią, bezpieczeństwo w sąsiedztwie a także ochronę granic zewnętrznych i infrastruktury krytycznej. Dodatkowo, włączone zostały następujące postulaty: bezpieczeństwa przestrzeni wirtualnej; bezpieczeństwa energetycznego, w tym dostaw do Europy; bezpieczeństwa morskiego; konsekwencji zmian klimatu; rywalizacji o zasoby naturalne; przedsięwzięcia mających na celu wzmocnienie zdolności cywilnych i wojskowych; a także znaczenie przestrzeni kosmicznej dla wspólnego bezpieczeństwa.

PE podkreśla, że dla UE priorytetem w ramach EPBiO jest przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i proponuje, by co pięć lat, na początku kadencji Parlamentu Europejskiego, poddawać ESB przeglądowi.

PE wyraża ubolewanie w związku z relatywnym brakiem postępów od 2003 r. we wzmacnianiu współpracy w ramach UE w dziedzinie obronności a także w związku z faktem, że Rada nie wzięła pod uwagę postulatów zawartych w poprzednich sprawozdaniach Parlamentu w sprawie ESB i EPBiO, dotyczących w szczególności:

- ⇒ definicji wspólnych europejskich interesów bezpieczeństwa,
- ⇒ definicji kryteriów rozpoczęcia misji EPBiO,

- ⇒ propozycji dotyczących nowego partnerstwa UE-NATO,
- ⇒ radzenia sobie z problemem krajowych „zastrzeżeń”.

Eurodeputowani zdecydowanie nalegają, by UE i jej państwa członkowskie skoncentrowały swe wysiłki na budowie wspólnych zdolności, możliwych do wykorzystania w celach obronnych i w celach bezpieczeństwa; w tym kontekście za kluczowe uważa zbieranie informacji przy wykorzystaniu satelitów, sprzęt służący do nadzoru i ostrzegania, samoloty bezzałogowe, helikoptery i sprzęt telekomunikacyjny oraz transport lądowy i morski. Ponadto domagają się wspólnego standardu technicznego dla zabezpieczonej telekomunikacji i środków mających na celu ochronę krytycznej infrastruktury.

• **Stosunki z Rosją**

Eurodeputowani są zdania, że gwałtowna eskalacja konfliktów w Południowej Osetii i Abchazji i uznanie niepodległości tych prowincji przez Rosję dowodzi pilnej potrzeby wypracowania trwałych politycznych rozwiązań takich konfliktów w naszym sąsiedztwie. Podkreślają, że konfliktów na Kaukazie nie można rozwiązać za pomocą wojska i zdecydowanie potępiają wszystkich, którzy uciekli się do użycia przemocy podczas konfliktu.

PE podkreśla, że dalszy rozwój strategicznego partnerstwa UE z Rosją wymaga włączenia znaczącego dialogu na temat bezpieczeństwa, opartego o zobowiązanie obu stron do przestrzegania wspólnych wartości, poszanowania prawa międzynarodowego i integralności terytorialnej oraz wypełniania obowiązków wynikających z Aktu Końcowego z Helsinek.

Ponadto, PE z zadowoleniem przyjął wspólne działania UE mające na celu mediację między Rosją a Gruzją w odpowiedzi na wyzwanie, jakim okazała się wojna w Gruzji i podkreśla, że szybka reakcja i jedność Unii Europejskiej, dzięki którym podpisano porozumienie o zawieszeniu broni, a także szybkie wysłanie misji obserwacyjnej EPBiO wykazały jej zdolność do wspólnego działania w sytuacjach kryzysowych. Dodatkowo, PE wyraził uznanie dla prezydencji francuskiej UE za odegranie pozytywnej roli w utrzymaniu wspólnego europejskiego podejścia.

W odniesieniu do relacji pomiędzy NATO a Rosją, PE z zadowoleniem przyjmuje fakt, że NATO postanowiło ponownie wykorzystać istniejące kanały komunikacji i reaktywować Radę NATO-Rosja. PE uważa, że UE i NATO powinny prowadzić szczerzy i realistyczny dialog z Rosją obejmujący kwestie, takie jak bezpieczeństwo regionalne, polityka energetyczna, obrona przeciwrakietowa, nierozpowszechnianie broni masowego rażenia, ograniczenie sił zbrojnych i polityka dotycząca przestrzeni kosmicznej.

• **Operacje cywilne i wojskowe**

PE wzywa do prowadzenia dalszych inicjatyw dotyczących wspólnego szkolenia i wspólnych standardów dla personelu, który ma zostać rozmieszczony i współpracować w operacjach cywilnych i wojskowych, a także dotyczących koordynacji szkoleń dotyczących kryzysów, programów wymiany wśród sił

zbrojnych w Europie i otwarcia sił zbrojnych dla obywateli innych państw członkowskich UE.

7. SPRAWY ZAGRANICZNE - Strefa Gazy: Zwiększyć pomoc humanitarną, zakończyć blokadę i ocenić zniszczenia

Posłowie chcą jak najszybszego zakończenia blokady Strefy Gazy oraz zwiększenia pomocy humanitarnej. W przyjętej rezolucji Parlament Europejski wzywa do jak najszybszego zrewidowania szkód w Gazie oraz dogłębnej oceny wszystkich potrzeb. Oceny te mogłyby posłużyć, jako podstawa do planów odbudowy ze zniszczeń.

Konflikt w Strefie Gazy w olbrzymim stopniu pogłębił kryzys humanitarny, przybierając nieludzkie rozmiary. 88% ludności Gazy jest uzależniona od pomocy żywnościowej, a przejścia graniczne po obu stronach Strefy zamknięte są od 18 miesięcy. Blokada całkowicie utrudnia dostarczanie pomocy humanitarnej i nie pozwala na zaspokojenie nawet w najmniejszym stopniu podstawowych potrzeb lokalnej ludności.

• Otwarcie granic i większa pomoc humanitarna

Posłowie wezwali do pilnego zwiększenia nieograniczonej pomocy humanitarnej, która musi być dostarczana bezwarunkowo i bez ograniczeń. PE zwrócił się także do władz izraelskich, aby te zezwoliły na stały i zadowalający przepływ pomocy, w tym wszelkich materiałów dla UNRWA, innych agencji ONZ oraz innych agencji międzynarodowych. Wezwano także do zakończenia blokady oraz natychmiastowego i trwałego otwarcia przejść granicznych.

• Ocena szkód i odbudowa

Posłowie apelują o szczegółową ocenę szkód w Strefie Gazy i pogłębioną analizę potrzeb ludności, która może posłużyć za podstawę planów odbudowy. PE podkreślił, iż finansowa, gospodarcza i społeczna rekonstrukcja Strefy Gazy, jest podstawowym elementem bezpieczeństwa w regionie. Przypomniano, że zgodnie z zobowiązaniami społeczności międzynarodowej i Unii Europejskiej, pomoc powinna obejmować wypłatę gotówki na zapłatę wynagrodzeń, emerytur i świadczeń dla najsłabszych grup ludności i ich rodzin. Wezwano władze izraelskie, aby nie utrudniały przekazywania pieniędzy drogą bankową.

Posłowie oczekują, że Komisja przygotuje wszechstronny przegląd i ocenę długofalowych perspektyw projektów na rzecz odbudowy w Strefie Gazy finansowanych przez Unię Europejską w ramach mechanizmu PEGASE i ECHO, a także ich skutków budżetowych.

PE podkreślił w rezolucji, że wsparcie finansowe UE dla Palestyńczyków nie powinno być osłabiane ciągłymi zniszczeniami, które bardzo zmniejszają poparcie dla projektów na rzecz odbudowy w oczach europejskiej opinii publicznej.

• Międzynarodowa konferencja darczyńców

W związku z międzynarodową konferencją darczyńców zaplanowaną na 2 marca w Kairze, posłowie podkreślili, że jakakolwiek trwała odbudowa i rozwój w Strefie Gazy wymaga trwałego zawieszenia broni popartego powrotem do poważnych negocjacji pokojowych między Izraelem i Palestyńczykami. PE wezwał innych darczyńców, aby podjęli zobowiązania na nadchodzącej konferencji oraz żeby wywiązywali się ze zobowiązań podjętych na niedawnej konferencji darczyńców w Paryżu w grudniu 2007 r.

Przed przyjęciem rezolucji, w Parlamencie Europejskim odbyła się debata z udziałem wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa - **Javiera Solany**.

- **Skrót debaty**

Javier Solana powiedział, że choć oficjalnie działania wojenne w Gazie zakończyły się 18 stycznia, to skala zniszczeń i cierpienia ludności jest niewyobrażalna. Obecnie najważniejszą kwestią pozostaje wola polityczna wdrożenia istniejących rozwiązań pokojowych. Celem jest rozwiązanie gwarantujące pokojowe współistnienie dwóch państw. Warunki współpracy na rzecz stabilizacji w regionie między Unią Europejską i Stanami Zjednoczonymi Ameryki są lepsze niż kiedykolwiek. Nadzieją napawa także arabska inicjatywa pokojowa, gdyż propozycje rozwiązań powinny wychodzić od dołu, a społeczność międzynarodowa powinna je wspierać i działać na rzecz ich realizacji. Solana wyraził nadzieję, że nowy premier Izraela okaże się wiarygodnym partnerem w dialogu pokojowym. Podobne nadzieje wiążą się z postawą strony palestyńskiej. Konieczne jest zapewnienie trwałego zawieszenia broni i otwarcie granic dla pomocy humanitarnej, przepływu towarów i osób. Jednocześnie należy walczyć z przemytem broni w regionie. Strefa Gazy stanowi część terytorium palestyńskiego i musi stać się częścią państwa palestyńskiego w przyszłości. Proces pokojowy będzie bardzo trudny bez jedności w świecie arabskim.

Joseph Daul (EPP-ED, Francja) powiedział, że sytuacja w Strefie Gazy pogarsza się z każdym dniem. Pomoc humanitarna jest kontrolowana przez izraelskie wojsko, lub konfiskowana przez bojówki Hamasu. Dla osiągnięcia stabilizacji kluczowa jest odbudowa gospodarcza i społeczna, ale ta nie będzie możliwa bez trwałego zawieszenia broni. Hamas powinien zrobić pierwszy krok i zaprzestać wystrzeliwania rakiet w kierunku Izraela. Podkreślił, że trzeba otworzyć wszystkie kanały dyplomatyczne, a ważną rolę musi odegrać Egipt i Liga Arabska.

Martin Schulz (PSE, Niemcy) zaznaczył, że nie ma rozwiązania na Bliskim Wschodzie, które można osiągnąć przemocą. Rozwiązaniem jest dialog, choć jest on trudny. Pojawia się nadzieja w Waszyngtonie, gdzie administracja federalna przyjmuje nową koncepcję opartą na konsensusie. Zaznaczył, że sytuacja w Jerozolimie nie jest jednoznaczna a Netanjahu stanowi ryzyko dla procesu pokojowego. Kluczowa będzie także postawa libańskiego Hezbollahu i Iranu po wyborach. Trzeba popierać tych, którzy chcą rozmawiać z Hamasem. W jego opinii polityka osadnictwa realizowana przez Izrael jest destrukcyjna.

Graham Watson (ALDE, Wielka Brytania) podkreślił, że obowiązkiem moralnym UE jest pomóc w odbudowie gazy choć trudno się pogodzić z tym, że infrastruktura odbudowana za pieniądze UE może ponownie zostać zniszczona. Hamas jest obecnie

silniejszy politycznie i uzbrojony. Izrael i Hamas nie rozmawiają ze sobą, ale izolacja prowadzi do desperacji, dlatego podkreślił, że trzeba wykorzystać kwartet bliskowschodni do dalszych mediacji.

Brian Crowley (UEN, Irlandia) powiedział, że obecne rozmowy nie są prowadzone przez równych partnerów. Cierpią ciągle Ci sami ludzie, niewinni obywatele, którzy nie mają żadnych związków z organizacjami paramilitarnymi. Na koniec zaznaczył, że „nie tylko rakiety Hamasu zabijają ludność Izraela, ale bomby i pociski Izraela zabijają palestyńską ludność cywilną”.

Jill Evans (Zieloni/ALE, Wielka Brytania) powiedział, że życie ludności w Strefie Gazy zależy od pomocy humanitarnej, a ta zależy od siły obłożenia i otwarcia przejść granicznych. Przez Izrael jest dopuszczony zbyt wąski zakres pomocy. Izrael rozmyślnie bierze na cel szkoły i infrastrukturę.

Francis Wurtz (GUE/NGL, Francja) powiedział, że nie był dumny z Europy, kiedy słuchał relacji dzieci ze Strefy Gazy, które „przeszły przez wszystkie kręgi piekła”. Europejskim przywódcom brak odwagi i wizji rozwiązania sytuacji w regionie. Palestyńczycy i Arafat uznają państwo Izrael od ponad 20 lat nie dostając nic w zamian. Propozycja pokojowa Ligi Arabskiej z 2002 roku jest ignorowana.

- **Stanowisko Parlamentu**

Parlament Europejski przez cały czas bacznie obserwuje wydarzenia na Bliskim Wschodzie, nie pozostając obojętnym na wydarzenia w tym regionie. Przewodniczący PE Hans-Gert Pöttering wielokrotnie podkreślał, że PE w przeszłości i obecnie wspiera lud palestyński, nigdy nie patrząc obojętnie na wydarzenia w Strefie Gazy, jednak równocześnie potępia działania Hamasu. W rezolucji z 15 stycznia 2009 roku posłowie zdecydowanie domagali się, by Izrael wypełniał zobowiązania wynikające z prawa międzynarodowego i międzynarodowego prawa humanitarnego. Wezwali również Hamas do zaprzestania ataków raketowych i do włączenia się w proces wewnętrznego dialogu między Palestyńczykami.

Ośmioro posłów wzięło także udział w specjalnej misji PE do Strefy Gazy, a PE zaprosił na uroczyste posiedzenie prezydenta Autonomii Palestyńskiej Mahmouda Abbasa. Podczas ostatniej sesji plenarnej w Strasburgu wygłosił on przemówienie, zwracając się do Unii o pomoc w przywróceniu pokoju w regionie.

8. OCHRONA ZDROWIA - Zapobieganie chorobom psychicznym priorytetem polityki zdrowotnej

Parlament zajmie się sprawozdaniem, w którym posłowie z zadowoleniem przyjmują europejski pakt na rzecz zdrowia psychicznego oraz uznają dobre samopoczucie psychiczne za główny priorytet działań w dziedzinie zdrowia publicznego.

Problemy dotyczące zdrowia psychicznego są w Europie powszechne. Co czwarta osoba doświadcza ich co najmniej raz w życiu, a wiele kolejnych osób odczuwa je pośrednio. Dlatego posłowie wzywają państwa członkowskie do podnoszenia świadomości znaczenia dobrego stanu zdrowia psychicznego, zwłaszcza wśród pracowników opieki zdrowotnej i społeczeństwie, do publicznych kampanii

informacyjnych i uświadamiających w mediach, Internecie, szkołach i miejscach pracy w celu wspierania zdrowia psychicznego, podniesienia wiedzy o najczęstszych objawach depresji i skłonności samobójczych, zaprzestania stygmatyzowania zaburzeń psychicznych, wspierania poszukiwania lepszego i bardziej skutecznego wsparcia i aktywnej integracji osób cierpiących na problemy dotyczące zdrowia psychicznego. Raport na ten temat został przyjęty stosunkiem głosów 616 za, 24 przeciw, przy 12 głosach wstrzymujących się.

W raporcie przygotowanym przez **Evangelia Tzampazi** (PSE, Grecja), wzywa się państwa członkowskie do opracowania uaktualnionego prawodawstwa w zakresie zdrowia psychicznego, zgodnego z międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka oraz kodyfikującego i utrwalającego podstawowe zasady, wartości i cele polityki zdrowia psychicznego.

Wzywa państwa członkowskie do podnoszenia świadomości znaczenia dobrego stanu zdrowia psychicznego, zwłaszcza wśród pracowników opieki zdrowotnej i w grupach docelowych, np. wśród rodziców, nauczycieli, podmiotów świadczących usługi społeczne i prawne, pracodawców, opiekunów, a zwłaszcza w społeczeństwie jako całości.

- **Dostępne źródła finansowania**

Spółeczne koszty finansowe złego stanu zdrowia psychicznego szacuje się na 3% do 4% produktu krajowego brutto państw członkowskich a w 2006 r. koszty chorób psychicznych wyniosły w UE 436 mld euro.

PE wzywa UE, by korzystała z mechanizmów finansowania dostępnych w siódmym programie ramowym do prowadzenia większej liczby badań w dziedzinie zdrowia i dobrego samopoczucia psychicznego oraz związków między problemami dotyczącymi zdrowia fizycznego i psychicznego. Dodatkowo, wzywa państwa członkowskie do zbadania możliwości finansowania inicjatyw dotyczących zdrowia psychicznego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

- **Zdrowie psychiczne w miejscu pracy**

PE podkreśla, że miejsce pracy ogrywa kluczową rolę w integracji społecznej osób z problemami dotyczącymi zdrowia psychicznego. Dlatego wzywa do wspierania ich rekrutacji, zatrzymywania w miejscu pracy, resocjalizacji i powrotu do pracy, z naciskiem na integrację grup najsłabiej uprzywilejowanych, w tym mniejszościowych wspólnot etnicznych. Wzywa pracodawców do wspierania zdrowego klimatu pracy z uwzględnieniem stresu związanego z pracą i przyczyn zaburzeń psychicznych w miejscu pracy oraz do eliminacji tychże przyczyn.

PE wzywa Komisję do wprowadzenia wymogu, by przedsiębiorstwa i organy publiczne publikowały corocznie sprawozdanie ze swojej polityki i działań na rzecz zdrowia psychicznego pracowników, na wzór sprawozdania na temat bezpieczeństwa i higieny pracy.

PE wzywa państwa członkowskie do zadbania, by osoby mające prawo do zasiłków z tytułu choroby lub niepełnosprawności wynikającej z problemów dotyczących zdrowia psychicznego nie były pozbawione prawa dostępu do zatrudnienia i nie traciły niezwłocznie po znalezieniu pracy prawa do zasiłku wynikającego z ich niepełnosprawności lub choroby.

- **Numer awaryjny w UE to 112**

PE wzywa do szerszego upowszechniania informacji o wspólnym europejskim numerze alarmowym 112, aby w nagłych sytuacjach w rodzaju prób samobójczych lub kryzysu psychicznego umożliwić szybką interwencję i udzielenie pilnie potrzebnej pomocy medycznej w prawie wszystkich państwach członkowskich.

9. ENERGETYKA – Krajowe plany działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii: pierwsza ocena

W przyjętym raporcie PE (616 za, 24 przeciw, 17 wstrzymujących się) eurodeputowani stwierdzają, że opóźnienia w składaniu planów i treść szeregu krajowych planów działania wskazuje na braki, które mogą stanowić przeszkodę w osiągnięciu celów w zakresie racjonalizacji zużycia energii oraz ochrony klimatu w UE.

Raport stwierdza, że Unia Europejska traci ponad 20 % swojej energii w związku z jej nieracjonalnym zużyciem. Jeżeli cel 20 % redukcji zużycia energii zostałby osiągnięty, UE wykorzystywałaby około 400 milionów ton ekwiwalentu ropy naftowej energii pierwotnej mniej, a emisje CO₂ ograniczono by o mniej więcej 860 milionów ton.

Parlament z ubolewaniem zauważa, że środki finansowe przeznaczane w większości państw członkowskich na projekty związane z wydajnością energetyczną są nadal niewystarczające i nie uwzględniają w wystarczający sposób rozbieżności regionalnych.

Dodatkowo, PE jest zdania, że indywidualne polityki sektorowe są sprzeczne z wysiłkami Unii Europejskiej, która pragnie zapewnić efektywność energetyczną oraz, że odnosi się to również do obecnej organizacji pomocy strukturalnej i pomocy na rzecz spójności.

- **Państwa członkowskie muszą być bardziej ambitne co do celów swoich strategii oszczędzania energii**

Eurodeputowani wzywają państwa członkowskie do bardziej ambitnego postępowania i do wykroczenia poza minimalny krajowy cel indykatorywny w zakresie oszczędności energii w wysokości co najmniej 9 % do 2016 r., określony w dyrektywie 2006/32/WE. Uznają ponadto za konieczne, by krajowe plany działania realizowały cele w zakresie racjonalizacji zużycia energii ustanowione w oszczędny sposób i by zapewniały dodaną wartość wynikającą z pomocy państwa. Wzywają państwa członkowskie do bardziej ambitnego postępowania i do wykorzystania własnych planów działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii jako praktycznych

instrumentów służących nie tylko osiągnięciu celów dotyczących racjonalizacji zużycia energii na mocy dyrektywy 2006/32/WE, lecz również osiągnięciu szerszych i długoterminowych celów, zwłaszcza celów w zakresie poprawy racjonalizacji zużycia energii przynajmniej o 20% do 2020 r. oraz realizacji wiążących krajowych celów z zakresu podziału zobowiązań na rzecz ograniczenia emisji.

PE podkreśla, że podkreśla, że budynki mieszkalne stanowią jeden z najbardziej nieoszczędnych pod względem energii sektorów i w związku z tym należało na zwiększenie wsparcia finansowego na szczeblu wspólnotowym i krajowym na rzecz poprawy charakterystyki energetycznej budynków oraz na porównanie istniejących zachęt finansowych z zobowiązaniami ustanowionymi w krajowych planach działania w ramach przeglądu planów działania, dokonywanego przez Komisję.

- **Przemysł samochodowy**

Eurodeputowani podkreślają znaczenie jak najszybszego ustanowienia rygorystycznych przyszłych celów z zakresu ograniczania emisji w celu zapewnienia pewności w przemyśle, jednocześnie wyrażając rozczarowanie faktem, że limit na poziomie 95 g CO₂ wyznaczony na rok 2020, do ustanowienia którego wzywał Parlament, nie został jeszcze potwierdzony.

PE z zadowoleniem przyjmuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr .../2008 określające normy emisji dla samochodów osobowych¹ oraz konsultacje prowadzone w sprawie nowych regulacji prawnych mających na celu poprawę specyficznej dla pojazdów efektywności energetycznej. Zauważa jednak z niepokojem, że nowe prawodawstwo nie zrównoważy wciąż rosnącego popytu na energię w transporcie.

- **Małe i średnie przedsiębiorstwa**

PE uważa, że MŚP mają do odegrania ważną rolę w zwiększaniu racjonalizacji zużycia energii, ale że nie mają one takiej samej zdolności do zachowania zgodności z prawodawstwem czy nowymi standardami w sektorze energii; uważa w związku z tym, że instrumenty, które zostaną ustanowione przez program Small Business Act, powinny również obejmować wymianę z MŚP informacji i kontaktów odnoszących się do racjonalizacji zużycia energii.

Ponadto, konieczne jest, by w krajowych planach działania zwrócić szczególną uwagę na to, w jaki sposób rządy zamierzają promować i wspierać inwestycje w zakresie racjonalizacji zużycia energii wśród MŚP; podkreśla w związku z tym, że tego typu inwestycje należy w szczególności uwzględnić podczas przygotowywania krajowych planów działania.

- **Kampanie na rzecz walki z ubóstwem**

Wzrost cen energii stał się jedną z głównych przyczyn ubóstwa. Dlatego ważne jest, by w krajowych planach działania zwrócono szczególną uwagę na ubóstwo powodowane przez rosnące ceny energii oraz by zagwarantowano odpowiednią

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0614.

ochronę osób zagrożonych ubóstwem. PE uważa, że poprawa racjonalizacji zużycia energii oraz podniesienie świadomości jest ważnym i pilnym zadaniem i stanowi najlepszy sposób poprawy trudnej sytuacji osób potrzebujących.

Eurodeputowani zachęcają państwa członkowskie do szerokiego wykorzystania alternatywnych źródeł energii takich jak wiatr, biomasa, paliwo biologiczne oraz, w ramach możliwości, energii fal i pływów.

Na koniec, eurodeputowani „apelują do Komisji o nadanie celowi ograniczenia zużycia energii o 20% do 2020 r. prawnie wiążącego charakteru w ramach oceny, jaką musi przygotować na temat postępów Wspólnoty na drodze do osiągnięcia tego celu”.

10. WOLNY PRZEPIY W USŁUG - Europejska legitymacja zawodowa dla dostawców usług

Parlament przyjął raport **Charlotte Cederschiöld** (EPP-ED, Szwecja), zakładający utworzenie europejskiej legitymacji zawodowej dla dostawców usług. Raport podkreśla, że większa mobilność osób i usług między państwami członkowskimi oraz między regionami jest podstawowym elementem w dążeniu do osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej. Raport został przyjęty stosunkiem głosów 607 za, 21 przeciw i przy 27 wstrzymujących się.

Nadal istnieją poważne przeszkody utrudniające osobom, które tego pragną, podjęcie pracy w innym państwie członkowskim, a 20% skarg, które wpłynęły do SOLVIT w 2007 r., dotyczy uznawania kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego.

Dyrektywa 2005/36/WE z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych² przewiduje, że wprowadzenie przez stowarzyszenia lub organizacje zawodowe legitymacji zawodowych na szczeblu europejskim mogłoby ułatwić mobilność przedstawicieli danych zawodów, w szczególności poprzez przyspieszenie wymiany informacji pomiędzy przyjmującym państwem członkowskim a państwem członkowskim pochodzenia. W swojej rezolucji z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie wpływu i konsekwencji wyłączenia usług zdrowotnych z zakresu zastosowania dyrektywy w sprawie usług na rynku wewnętrznym³, Parlament apeluje „o ustanowienie europejskiej karty umożliwiającej dostęp do informacji o kompetencjach tych pracowników opieki zdrowotnej oraz udostępnienie tych informacji pacjentom”

Legitymacja zawodowa powinna umożliwiać monitorowanie kariery osób wykonujących dany zawód, które prowadzą działalność w różnych państwach członkowskich. Legitymacje te, przy pełnym poszanowaniu przepisów dotyczących ochrony danych, mogłyby zawierać informacje na temat kwalifikacji zawodowych danej osoby (dotyczące uniwersytetu lub instytucji, w których uzyskała ona wykształcenie, posiadanych kwalifikacji, doświadczenia zawodowego), jej miejsca

² Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22.

³ Dz.U. C 102 E z 24.4.2008, s. 279.

prowadzenia działalności, sankcji nałożonych na tą osobę w związku z wykonywaniem zawodu oraz informacje dotyczące właściwego organu.

- **Mobilność transgraniczna**

Biorąc pod uwagę ww. fakty sprawozdanie zachęca do podjęcia wszelkich inicjatyw mających na celu zwiększenie mobilności transgranicznej jako środka umożliwiającego skuteczne funkcjonowanie rynków usług i pracy oraz jako środka stymulującego wzrost gospodarczy w UE. W sprawozdaniu PE podkreśla odpowiedzialność UE za dalsze ułatwianie mobilności geograficznej i zawodowej poprzez zwiększanie przejrzystości kwalifikacji, ich uznawania i porównywalności, a także zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów i konsumentów.

- **Transpozycja dyrektywy 2005/36/WE**

W tym kontekście, eurodeputowani wzywają Komisję do podjęcia działań wobec państw członkowskich, które jeszcze nie dokonały transpozycji dyrektywy 2005/36/WE a także wzywają państwa członkowskie do przyjęcia bardziej zharmonizowanego podejścia do kwestii uznawania kwalifikacji i kompetencji, w celu uproszczenia procedur administracyjnych i zmniejszenia kosztów ponoszonych przez przedstawicieli zawodów.

Eurodeputowani podkreślają, że europejska legitymacja zawodowa mogłaby być przydatna nawet w przypadku zawodów nieregulowanych i niezharmonizowanych, ponieważ pełniłaby rolę informacyjną w szczególności dla pracodawców i konsumentów, co dotyczyłoby większości wolnych zawodów. Dlatego wzywają Komisję do podsumowania różnych inicjatyw mających na celu opracowanie legitymacji zawodowych i przedstawienia ich reprezentatywnego spisu Parlamentowi Europejskiemu.

- **Cechy europejskiej legitymacji zawodowej**

Eurodeputowani podkreślają, że jest zdania, że jakkolwiek legitymacja zawodowa, jeśli będzie wystarczająca potrzeba jej utworzenia, powinna być tak prosta, łatwa i liberalna jak to tylko możliwe i nie powinna nakładać żadnych nowych obciążeń biurokratycznych, oraz że mogłaby ona stworzyć „wspólny język” kwalifikacji niektórych zawodów.

Europejska legitymacja zawodowa nie powinna mieć negatywnych skutków na mobilność transgraniczną oraz, że powinna być stosowana jedynie jako dowód prawa do przemieszczania się, nie będąc jego warunkiem. Informacje zawarte w europejskiej legitymacji zawodowej powinny być wiarygodne, aktualizowane i zatwierdzone przez właściwe władze krajowe oraz powinny spełniać najwyższe standardy w zakresie ochrony prywatności. PE jest ponadto zdania, że informacje zawarte w życiorysach EUROPASS powinny również znaleźć się na europejskiej legitymacji zawodowej. Na koniec warto podkreślić, że PE uważa, że grupy zawodowe powinny same finansować opracowywanie i wdrażanie europejskiej legitymacji zawodowej, jeśli uznają to za stosowne.

11. PODATKI - Posłowie chcą niższych stawek VAT

Posłowie w raporcie PE autorstwa **Ieke van den Burg** (PSE, Holandia) nt. obniżonych stawek podatku VAT popierają plany Komisji rozszerzenia asortymentu towarów i usług, na które państwa członkowskie mogą stosować obniżone stawki VAT. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zmniejszenia stawek VAT na nowe towary i usługi, takie jak gastronomia, foteliki dziecięce, książki audio, zabiegi i usługi świadczone lokalnie, jeśli nie spowoduje to zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej. Raport został przyjęty stosunkiem głosów 636 za, 14 przeciw, przy 18 wstrzymujących się. W opinii eurodeputowanych, zmniejszenie stawek mogą mieć pozytywne skutki pod względem tworzenia miejsc pracy i zwalczania szarej strefy.

- **Okres próbny do roku 2010**

Na okres próbny, do 2010 roku, państwa członkowskie są również upoważnione do stosowania niższych stawek na niektóre usługi pracochłonne, do których należą między innymi naprawa rowerów, usługi szewskie i krawieckie, mycie okien i sprzątanie mieszkań.

Komisja Europejska proponuje bezterminowo przedłużyć okres obowiązywania obniżonych stawek podatku VAT na usługi restauracyjne, świadczenie usług pomocy w gospodarstwach domowych, takich jak pomoc domowa, opieka nad dziećmi, osobami starszymi, chorymi lub niepełnosprawnymi, a także usługi pielęgnacyjne z rodzaju usług świadczonych w salonach fryzjerskich i kosmetycznych. Państwa członkowskie mogłyby rozszerzać tę listę na dodatkowe usługi pracochłonne lub świadczone lokalnie, pod warunkiem, że nie grozi to zakłóceniem jednolitego rynku europejskiego.

Eurodeputowani potwierdzili, że różne stawki VAT stosowane do usług świadczonych lokalnie nie stwarzają poważnego ryzyka zakłócenia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, ponieważ określona dobra i usługi nie mogą być dostarczone z innego miejsca i są skierowane wyłącznie na rynek lokalny.

- **Nie będzie obniżonych stawek podatku VAT na alkohol**

Poprawka dotycząca rozszerzenia możliwości stosowania obniżonych stawek VAT na napoje alkoholowe serwowane w restauracjach nie spotkała się z przychylną opinią eurodeputowanych: 312 było za, ale 334 się jej sprzeciwiło a 13 wstrzymało się od głosu.

Opinia Parlamentu w tej dziedzinie nie ma charakteru wiążącego. Ostateczną decyzję podejmą ministrowie finansów krajów członkowskich na posiedzeniu Rady.

12. POLITYKA ZATRUDNIENIA – Należy przyjąć warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami

W sprawozdaniu, przygotowanym przez **Jeana Louisa Cottigny** (PSE, Francja), Parlament Europejski zwraca uwagę na fakt, że transpozycja dyrektywy 2002/14/WE z dnia 11 marca 2002 r. ustanawiającej ogólne ramowe warunki informowania i

przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej⁴ została przeprowadzona przez państwa członkowskie z opóźnieniem, a niektóre z państw członkowskich ograniczyły się do przejęcia jedynie niektórych aspektów jej minimalnych wymogów. Dlatego PE nakazuje państwom członkowskim, które nie przeprowadziły dotychczas należytej transpozycji dyrektywy 2002/14/WE, aby jak najszybciej to uczyniły albo będą musiały stawić czoła procedurom złamania prawa. Sprawozdanie zostało przyjęte 598 głosami za, 21 przeciw, przy 32 głosach wstrzymujących się.

PE zwraca również uwagę, że niektóre państwa członkowskie nie uwzględniły w swoich środkach transpozycji dyrektywy 2002/14/WE niektórych młodych pracowników, kobiet pracujących w niepełnym wymiarze czasu a także pracowników zatrudnianych na krótki okres na podstawie umów na czas określony. Sprawozdanie podkreśla, że państwa członkowskie nie mogą powoływać się na zasadę pomocniczości dla usprawiedliwienia niespełnienia obowiązku ustanowienia wystarczająco surowych sankcji, które powstrzymają pracodawców przed naruszaniem przepisów dyrektywy 2002/14/WE.

- **Środki konieczne do podjęcia przez państwa członkowskie**

PE zwraca się do państw członkowskich, aby w ramach podejmowanych środków transpozycji, zapewniły dokładne zdefiniowanie terminu „informowanie”, aby nie pozostawiać miejsca na jego alternatywną interpretację. Ponadto zwraca się o umożliwienie przedstawicielom pracowników dokładnego przeanalizowania udzielonych informacji, nie czekając na zakończenie procedury informowania, jeżeli decyzje przedsiębiorstwa wywierają bezpośrednie skutki dla pracowników. Dodatkowo, wzywa państwa członkowskie, by informacje były dostarczone odpowiednio wcześniej przed konsultacją oraz by włączyły w ten proces związki zawodowe reprezentowane w przedsiębiorstwie, aby umocnić dialog społeczny.

Eurodeputowani zalecają państwom członkowskim, w których ochrona przedstawicieli pracowników jest tradycyjnie zapewniana drogą porozumień negocjowanych między związkami zawodowymi i zrzeszeniami pracodawców, wprowadzenie dodatkowej silnej ochrony dla przedstawicieli pracowników w przypadku załamania negocjacji.

- **Ukaranie państw członkowskich**

Eurodeputowani zwracają się do Komisji o wszczęcie postępowania w sprawie naruszenia wobec państw członkowskich, które nie dokonały transpozycji dyrektywy lub uczyniły to w sposób nieprawidłowy.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska⁵

⁴ Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 29.

⁵ Na podstawie debat w Parlamencie Europejskim, notatek prasowych PAP i informacji prasowych PE.